NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2019/1720

annettu 14 päivänä lokakuuta 2019,

Nicaraguan tilanteen johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 29 artiklan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvosto antoi 21 päivänä tammikuuta 2019 päätelmät, joissa se tuomitsi jyrkästi lehdistön ja kansalaisyhteiskunnan sortamisen sekä terrorismin vastaisten lakien käytön toisinajattelijoiden näkemysten tukahduttamiseksi Nicaraguassa. Neuvostopainotti, että huhtikuusta 2018 lähtien turvallisuusjoukot ja hallitusta tukevat aseelliset ryhmät ovat tukahduttaneet raa'asti mielenosoituksia, mikä on johtanut satoihin ihmishenkien menetyksiin ja loukkaantumisiin sekä satojen kansalaisten pidättämiseen. Vangitsemis- ja oikeusmenettelyissä on ilmennyt laajalti lainvastaisuutta ja mielivaltaisuutta. Neuvosto muistutti, että on varmistettava, että kaikkiin huhtikuun 2018 jälkeen tehtyihin rikoksiin syyllistyneet saatetaan niistä vastuuseen riippumatta siitä, keitä tekijät ovat. Se kehotti Nicaraguan hallitusta aloittamaan uudelleen merkityksellisen ja tulospainotteisen kansallisen vuoropuhelun sekä hyväksymään vaaliuudistukset.

(2) Neuvoston päätelmissä korostettiin, että unioni on valmis käyttämään kaikkia politiikkavälineitään, joilla tuetaan rauhanomaista, neuvotteluihin perustuvaa ratkaisua nykyiseen kriisiin, ja reagoimaan, jos ihmisoikeustilanne ja oikeusvaltion asema Nicaraguassa heikkenee entisestään.

(3) Neuvosto on erittäin huolestunut ihmisoikeuksien kunnioittamisen, demokratian ja oikeusvaltion jatkuvasta heikentymisestä Nicaraguassa.

(4) Tässä yhteydessä olisi määrättävä kohdennettuja rajoittavia toimenpiteitä henkilöille ja yhteisöille, jotka ovat vastuussa vakavista ihmisoikeusloukkauksista tai -rikkomuksista taikka kansalaisyhteiskunnan ja demokraattisen opposition tukahduttamisesta Nicaraguassa, sekä henkilöille ja yhteisöille, joiden toimet, politiikat tai toiminta muuten heikentävät demokratiaa ja oikeusvaltiota Nicaraguassa, ja näitä henkilöitä lähellä oleville henkilöille.

(5) Unionin lisätoimet ovat tarpeen tiettyjen toimenpiteiden panemiseksi täytäntöön,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet estääkseen sellaisten luonnollisten henkilöiden pääsyn alueelleen ja kauttakulun alueensa kautta:

a) jotka ovat vastuussa vakavista ihmisoikeusloukkauksista tai -rikkomuksista taikka kansalaisyhteiskunnan ja demokraattisen opposition tukahduttamisesta Nicaraguassa;

b) joiden toimet, politiikat tai toiminta muuten heikentävät demokratiaa tai oikeusvaltioperiaatetta Nicaraguassa;

c) jotka ovat lähellä edellä a ja b alakohdassa tarkoitettuja luonnollisia henkilöitä;

jotka on lueteltu liitteessä.

2. Edellä oleva 1 kohta ei velvoita jäsenvaltiota kieltämään omien kansalaistensa pääsyä alueelleen.

3. Edellä oleva 1 kohta ei vaikuta tapauksiin, joissa jäsenvaltiota sitoo kansainvälisen oikeuden velvoite, erityisesti:

a) kansainvälisen hallitustenvälisen järjestön isäntämaana;

b) Yhdistyneiden kansakuntien koolle kutsuman tai sen suojeluksessa järjestettävän kansainvälisen konferenssin isäntämaana;

c) erioikeuksia ja vapauksia myöntävän monenvälisen sopimuksen nojalla; tai

d) Pyhän istuimen (Vatikaanivaltion) ja Italian välillä vuonna 1929 tehdyn sopimuksen (lateraanisopimus) nojalla.

4. Edellä olevan 3 kohdan katsotaan koskevan myös tapauksia, joissa jäsenvaltio toimii Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön (Etyj) isäntämaana.

5. Jäsenvaltion, joka myöntää poikkeuksen 3 tai 4 kohdan perusteella, on asianmukaisesti ilmoitettava neuvostolle kaikista sellaisista tapauksista.

6. Jäsenvaltiot voivat myöntää poikkeuksia 1 kohdassa tarkoitetuista toimenpiteistä, jos matkustaminen on perusteltua pakottavista humanitaarisista syistä tai osallistumiseksi sellaisiin hallitustenvälisiin kokouksiin ja unionin järjestämiin tai isännöimiin kokouksiin taikka Etyjin puheenjohtajavaltiona toimivan jäsenvaltion isännöimiin kokouksiin, joissa käydään rajoittavien toimenpiteiden poliittisia tavoitteita sekä ihmisoikeuksia ja oikeusvaltiota Nicaraguassa välittömästi tukevaa poliittista vuoropuhelua.

7. Jäsenvaltion, joka haluaa myöntää 6 kohdassa tarkoitettuja poikkeuksia, on ilmoitettava siitä neuvostolle kirjallisesti. Poikkeus katsotaan myönnetyksi, jollei yksi tai useampi neuvoston jäsen esitä kirjallista vastalausetta kahden työpäivän kuluessa ehdotettua poikkeusta koskevan ilmoituksen vastaanottamisesta. Jos yksi tai useampi neuvoston jäsen esittää vastalauseen, neuvosto voi määräenemmistöllä päättää myöntää ehdotetun poikkeuksen.

8. Jos jäsenvaltio 3, 4, 6 tai 7 kohdan nojalla sallii liitteessä lueteltujen henkilöiden pääsyn alueelleen tai kauttakulun alueensa kautta, lupa on rajoitettava ainoastaan siihen tarkoitukseen, johon se myönnetään, ja niihin henkilöihin, joita se suoraan koskee.

2 artikla

1. Jäädytetään kaikki sellaisille luonnollisille henkilöille, oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille kuuluvat taikka näiden omistuksessa, hallussa tai määräysvallassa olevat varat ja taloudelliset resurssit:

a) jotka ovat vastuussa vakavista ihmisoikeusloukkauksista tai -rikkomuksista taikka kansalaisyhteiskunnan ja demokraattisen opposition tukahduttamisesta Nicaraguassa;

b) joiden toimet, politiikat tai toiminta muuten heikentävät demokratiaa tai oikeusvaltioperiaatetta Nicaraguassa;

c) jotka ovat lähellä edellä a ja b alakohdassa tarkoitettuja luonnollisia henkilöitä, oikeushenkilöitä, yhteisöjä tai elimiä;

jotka on lueteltu liitteessä.

2. Mitään varoja tai taloudellisia resursseja ei saa suoraan tai välillisesti asettaa liitteessä lueteltujen luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten saataville tai hyödynnettäviksi.

3. Jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi antaa luvan tiettyjen jäädytettyjen varojen tai taloudellisten resurssien vapauttamiseen tai tiettyjen varojen tai taloudellisten resurssien asettamiseen saataville asianmukaisiksi katsominsa ehdoin ja todettuaan, että kyseiset varat tai taloudelliset resurssit:

a) ovat tarpeen liitteessä olevaan luetteloon merkittyjen luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten ja tällaisten luonnollisten henkilöiden huollettavina olevien perheenjäsenten perustarpeiden tyydyttämiseksi, mukaan luettuina menot, jotka aiheutuvat elintarvikkeiden hankinnasta, vuokrasta tai asuntolainasta, lääkkeistä ja sairaanhoidosta, veroista, vakuutusmaksuista ja julkisten palvelujen käytöstä;

b) on tarkoitettu yksinomaan oikeudellisiin palveluihin liittyvien kohtuullisten palkkioiden maksamiseen ja näistä palveluista aiheutuneiden kulujen korvaamiseen;

c) on tarkoitettu yksinomaan jäädytettyjen varojen tai taloudellisten resurssien tavanomaisesta säilyttämisestä tai hoidosta aiheutuvien palkkioiden tai palvelumaksujen maksamiseen;

d) ovat tarpeen poikkeuksellisia menoja varten edellyttäen, että asiaankuuluva toimivaltainen viranomainen on ilmoittanut muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille ja komissiolle vähintään kaksi viikkoa ennen erityisen luvan antamista perusteet, joiden nojalla se katsoo, että lupa olisi annettava; tai

e) maksetaan kansainvälisen oikeuden mukaisesti koskemattomuutta nauttivan diplomaatti- tai konsuliedustuston tai kansainvälisen järjestön tilille tai tililtä, mikäli tällaiset maksut on tarkoitettu käytettäviksi kyseisen diplomaatti- tai konsuliedustuston tai kansainvälisen järjestön virallisiin tarkoituksiin.

Jäsenvaltion on ilmoitettava muille jäsenvaltioille ja komissiolle kaikista tämän kohdan nojalla annetuista luvista.

4. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset voivat sallia tiettyjen jäädytettyjen varojen tai taloudellisten resurssien vapauttamisen edellyttäen, että seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) varoihin tai taloudellisiin resursseihin kohdistuu välimiesoikeuden päätös, joka on annettu ennen sitä päivää, jona 1 tai 2 kohdassa tarkoitettu luonnollinen henkilö, oikeushenkilö, yhteisö tai elin on merkitty liitteessä olevaan luetteloon, tai unionissa annettu tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen päätös tai asianomaisessa jäsenvaltiossa täytäntöönpanokelpoinen tuomioistuimen päätös, joka on annettu ennen kyseistä päivää tai sen jälkeen;

b) varoja tai taloudellisia resursseja käytetään yksinomaan kattamaan tällaisella päätöksellä turvatut tai vahvistetut vaateet niiden sovellettavien lakien ja määräysten asettamissa rajoissa, jotka koskevat sellaisten henkilöiden oikeuksia, joilla on tällaisia vaateita;

c) päätöstä ei ole annettu liitteessä luetellun luonnollisen henkilön, oikeushenkilön, yhteisön tai elimen eduksi; ja

d) päätöksen tunnustaminen ei ole asianomaisen jäsenvaltion oikeusjärjestyksen perusteiden vastaista.

Jäsenvaltion on ilmoitettava muille jäsenvaltioille ja komissiolle kaikista tämän kohdan nojalla annetuista luvista.

5. Edellä oleva 1 kohta ei estä liitteessä lueteltua luonnollista henkilöä, oikeushenkilöä, yhteisöä tai elintä suorittamasta maksua, joka johtuu sopimuksesta, joka on tehty, tai velvoitteesta, joka on syntynyt ennen sitä päivää, jolloin kyseinen luonnollinen henkilö, oikeushenkilö, yhteisö tai elin on merkitty mainittuun luetteloon, edellyttäen, että asianomainen jäsenvaltio on todennut, että 1 kohdassa tarkoitettu luonnollinen henkilö, oikeushenkilö, yhteisö tai elin ei ole suoraan tai välillisesti maksun saaja.

6. Edellä olevaa 2 kohtaa ei sovelleta seuraaviin jäädytetyille tileille lisättäviin määriin:

a) näistä tileistä kertyvät korkotulot tai muut tuotot;

b) sellaisista sopimuksista tai velvoitteista johtuvat maksut, jotka on tehty tai jotka ovat syntyneet ennen sitä päivää, josta lähtien kyseisiin tileihin on sovellettu 1 ja 2 kohdassa säädettyjä toimenpiteitä; tai

c) unionissa annettujen tai asianomaisessa jäsenvaltiossa täytäntöönpanokelpoisten tuomioistuimen, hallintoviranomaisen tai välimiesoikeuden päätösten perusteella suoritettavat maksut;

edellyttäen, että tällaisiin korkotuottoihin, muihin tuottoihin ja maksuihin sovelletaan edelleen 1 tai 2 kohdassa säädettyjä toimenpiteitä.

3 artikla

Poiketen siitä, mitä 2 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään, jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset voivat myöntää luvan liitteessä luetellulle luonnolliselle henkilölle, oikeushenkilölle, yhteisölle tai elimelle kuuluvien tiettyjen jäädytettyjen varojen tai jäädytettyjen taloudellisten resurssien vapauttamiseen tai tiettyjen varojen tai taloudellisten resurssien asettamiseen liitteessä luetellulle luonnollisen henkilön, oikeushenkilön, yhteisön tai elimen saataville tarkoituksenmukaisiksi katsominsa ehdoin todettuaan, että kyseisiä varoja tai taloudellisia resursseja tarvitaan humanitaarisiin tarkoituksiin, kuten avun toimittamiseksi tai avun toimittamisen helpottamiseksi, mukaan lukien lääkkeiden ja elintarvikkeiden toimittaminen, humanitaaristen työntekijöiden siirtäminen ja siihen liittyvä apu tai evakuointien suorittaminen Nicaraguasta.

4 artikla

1. Neuvosto vahvistaa yksimielisellä päätöksellä liitteessä olevan luettelon ja muuttaa sitä jäsenvaltion tai unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan, jäljempänä 'korkea edustaja', ehdotuksesta.

2. Neuvosto antaa 1 kohdassa tarkoitetun päätöksen ja luetteloon merkitsemisen perusteet tiedoksi asianomaiselle luonnolliselle henkilölle, oikeushenkilölle, yhteisölle tai elimelle joko suoraan, jos osoite on tiedossa, tai julkaisemalla ilmoituksen, ja se antaa kyseiselle henkilölle, yhteisölle tai elimelle mahdollisuuden esittää huomautuksia.

3. Jos huomautuksia tehdään tai jos esitetään olennaista uutta näyttöä, neuvosto tarkastelee 1 kohdassa tarkoitettua päätöstä uudelleen ja ilmoittaa asiasta kyseiselle luonnolliselle henkilölle, oikeushenkilölle, yhteisölle tai elimelle.

5 artikla

1. Liitteessä esitetään perusteet 1 artiklan 1 kohdassa ja 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden, yhteisöjen ja elinten merkitsemiselle luetteloon.

2. Liite sisältää myös saatavilla olevat tiedot, jotka ovat tarpeen asianomaisten luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten tunnistamiseksi. Luonnollisten henkilöiden osalta tällaisia tietoja voivat olla nimet, myös peitenimet, syntymäaika ja -paikka, kansalaisuus, passin ja henkilökortin numerot, sukupuoli, osoite, jos se on tiedossa, sekä toimi tai ammatti. Oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten osalta tällaisia tietoja voivat olla nimet, rekisteröintiaika ja -paikka, rekisterinumero ja toimipaikka.

6 artikla

1. Neuvosto ja korkea edustaja käsittelevät henkilötietoja suorittaakseen tämän päätöksen mukaiset tehtävänsä, erityisesti:

a) neuvosto laatiakseen liitteen ja muuttaakseen sitä;

b) korkea edustaja valmistellakseen muutoksia liitteeseen.

2. Neuvosto ja korkea edustaja voivat tarvittaessa käsitellä luettelossa olevien luonnollisten henkilöiden tekemiin rikoksiin ja heille annettuihin tuomioihin tai heitä koskeviin turvatoimenpiteisiin liittyviä tietoja vain siinä määrin kuin käsittely on tarpeen liitteen laatimista varten.

3. Tämän päätöksen soveltamiseksi neuvosto ja korkea edustaja nimetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725 ([1]) 3 artiklan 8 kohdassa tarkoitetuksi rekisterinpitäjäksi, jotta voidaan varmistaa, että asianomaiset luonnolliset henkilöt voivat käyttää asetuksessa (EU) 2018/1725 säädettyjä oikeuksiaan.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

7 artikla

Vaateita, jotka liittyvät sopimukseen tai liiketoimeen, jonka suorittamiseen ovat vaikuttaneet suoraan tai välillisesti, kokonaan tai osittain toimenpiteet, jotka on otettu käyttöön tämän päätöksen nojalla, mukaan lukien korvausvaateet tai muut senkaltaiset vaateet, kuten korvausvaatimukset tai vakuuteen perustuvat vaatimukset, erityisesti joukkolainan, vakuuden tai korvauksen, etenkin missä tahansa muodossa olevan rahallisen vakuuden tai rahallisen korvauksen, pidentämistä tai maksamista koskevat vaateet, ei oteta huomioon, jos vaateiden esittäjä on

a) liitteessä lueteltu luonnollinen henkilö, oikeushenkilö, yhteisö tai elin;

b) luonnollinen henkilö, oikeushenkilö, yhteisö tai elin, joka toimii a alakohdassa tarkoitetun henkilön, yhteisön tai elimen välityksellä tai puolesta.

8 artikla

Jotta tässä päätöksessä asetetut toimenpiteet olisivat mahdollisimman tehokkaita, unioni rohkaisee kolmansia valtioita hyväksymään rajoittavia toimenpiteitä, jotka ovat samankaltaisia kuin tässä päätöksessä säädetyt toimenpiteet.

9 artikla

Tätä päätöstä sovelletaan 15 päivään lokakuuta 2020 ja sitä tarkastellaan jatkuvasti uudelleen. Sen voimassaoloa jatketaan tai sitä muutetaan tarvittaessa, jos neuvosto katsoo, ettei sen tavoitteita ole saavutettu.

10 artikla

Tämä päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Luxemburgissa 14 päivänä lokakuuta 2019.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
F. MOGHERINI

LIITE

Luettelo 1 ja 2 artiklassa tarkoitetuista luonnollisista henkilöistä, oikeushenkilöistä, yhteisöistä ja elimistä

[…]